

LIETUVOS VIETOS BENDRUOMENIŲ ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA

Kodas 302541776, Konstitucijos pr. 3, Vilnius, LT-09301. Tel.+370 698 33829, el.p.: lvbosajunga@gmail.com
a/s LT74 4010042402929513 AB Luminor bankas

**Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų,
Liberalų sąjūdžio ir Laisvės partijos koalicijai**

2020-11-11, Nr. 2020/17(87)

DĖL BŪSIMOSIOS XVIII-OSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS

Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga (toliau tekste, - LVBOS), vienijanti per 1400 kaimo ir miestų vietos bendruomeninių organizacijų, yra didžiausias nevyriausybinė organizacijų tinklas Lietuvoje. Sąjungos tikslas - koordinuoti jos narių – Lietuvos vietos bendruomeninių organizacijų - veiklą, atstovauti teisėtiems narių bendriesiems interesams bei juos ginti valdžios bei valdymo institucijose ar kitose organizacijose, skatinti Lietuvos vietos bendruomeninių organizacijų plėtrą ir tenkinti kitus vietos bendruomeninių organizacijų viešuosius interesus, siekti realios savivaldos.

LVBOS sveikina Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų, Liberalų sąjūdžio ir Laisvės partijos koaliciją, laimėjus Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus ir tikisi konstruktyvaus bei nuoširdaus bendradarbiavimo sprendžiant miestų ir kaimų vietos bendruomenėms aktualias problemas.

Vietos bendruomenė – tai pilietinės visuomenės pagrindas, todėl, siekiant ilgalaikio bendruomeniškumo ir aktyvesnio gyventojų įsitraukimo į organizuotą veiklą sprendžiant gyvenamosios vietos bendruomenėms svarbius klausimus, svarbu daugiau dėmesio skirti bendruomeninėms organizacijoms, įsteigtoms ir valdomoms pačių jų narių, savarankiškai priimančioms sprendimus ir jį vykdoma veikla atliepančios vietos gyventojų poreikius.

Kaip rodo LVBOS narių apklausos, šiuo metu vietos bendruomenės ir jų veikiančios bendruomeninės organizacijos pažymi vis dar nepakankamu dialogu bei bendradarbiavimo ryšiais tarp vietos savivaldos valdžios ir bendruomenių atstovų svarstant ir priimant svarbius strateginius klausimus, neatsižvelgiama į bendruomenių teikiamus pasiūlymus urbanistinės veiklos, infrastruktūros, aplinkotvarkos ir aplinkosaugos darbo, socialinės ir kultūrinės veiklos klausimais.

LIETUVOS VIETOS BENDRUOMENIŲ ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA

Kodas 302541776, Konstitucijos pr. 3, Vilnius, LT-09301. Tel.+370 698 33829, el.p.: lvbosajunga@gmail.com
a/s LT74 4010042402929513 AB Luminor bankas

Turime pažymėti, kad bendruomeninių organizacijų veikla silpnėja dėl neaiškių veiklos plėtros perspektyvų, todėl būtini papildomi veiksmai ir priemonės, užtikrinančios vietos bendruomenių veiklos tęstinumą ir palaikymą. LVBOS ne kartą kreipėsi į valstybės institucijas, kad programose ir įstatymų projektuose būtų skirta daugiau dėmesio bendruomeninėms organizacijoms, bendruomeninių organizacijų iniciatyvoms ir pasiūlymams. Visa tai sudarytų sąlygas skaidriam ir darniam vietos bendruomenių ir jų organizacijų bendradarbiavimui su vietos valdžia ir valstybinėmis institucijomis, valstybinių programų ir įstatyminės bazės tobulinimui, užtikrintų viešojo valdymo principų įgyvendinimą Lietuvoje.

Siekiant aktyvinti bendruomeninių organizacijų veiklą, 2018 m. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymą, įsigaliojusį 2019 m. kovo 1 d., tačiau per pusantrų metų įstatymo galiojimo laikotarpį reikšmingų vietos bendruomeninėms organizacijoms rezultatų nekonstatuota.

Bendruomeninių organizacijų stiprinimui reikia papildomų veiksmų ir priemonių, todėl LVBOS teikia pasiūlymus Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų, Liberalų sąjūdžio ir Laisvės partijos koalicijai ir būsimai XVIII-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai. Tikimės, kad šie pasiūlymai bus įdėmiai apsvarstyti Jūsų koalicijoje ir įtraukti į Vyriausybės programą.

Esame pasiruošę dalyvauti Vyriausybės programos kūrimo darbo grupės svarstymuose ir atsakyti į visus dėl mūsų pasiūlymų kylančius klausimus.

Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjungos pasiūlymai XVIII-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai:

1. Sprendžiant viešojo valdymo procesų atvirumo, aktyvesnio visuomenės dalyvavimo viešojo valdymo procesuose ir sprendimų priėmimo viešajame valdyme efektyvumo stoką, Vidaus reikalų ministerija (VRM), kaip atsakinga institucija už bendruomeninių organizacijų plėtrą, kartu su LVBOS, turėtų **parengti ir įgyvendinti bendruomeninių organizacijų aktyvumo skatinimo programą**, stiprinant bendruomeninių organizacijų dalyvaujamosios demokratijos ir institucinius gebėjimus, remiant jų pilietines iniciatyvas.
2. Siekiant sukurti ilgalaikės bendruomeninių organizacijų veiklos plėtros sąlygas, skatinant bendruomeninių organizacijų vienijimąsi ir jų bendradarbiavimą su viešuoju sektoriumi, užtikrinant informacijos apie bendruomeninių organizacijų sektorių ir jo savanorišką veiklą

LIETUVOS VIETOS BENDRUOMENIŲ ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA

Kodas 302541776, Konstitucijos pr. 3, Vilnius, LT-09301. Tel.+370 698 33829, el.p.: lvbosajunga@gmail.com
a/s LT74 4010042402929513 AB Luminor bankas

- sklaidą, stiprinant nacionalinių ir regioninių asociacijų, vienijančių bendruomenines organizacijas, veiklą, sukurti ir įgyvendinti **Nacionalinių ir regioninių asociacijų, vienijančių bendruomenines organizacijas, veiklos plėtros programą.**
3. Įpareigoti VRM, formuojančią, organizuojančią, koordinuojančią ir kontroliuojančią bendrą valstybės politiką vietos savivaldos srityje, **parengti Dalyvaujamojo biudžeto įgyvendinimo visose savivaldybėse gaires**, nustatant priemonei skirto finansavimo augimo standartą ir dinamiką iki 2030 m.
 4. Sprendžiant dviejų viešosios valdžios lygių – valstybės valdymo ir vietos savivaldos – kompetencijų paskirstymo ir efektyvios sąveikos vizijos nebuvimo bei LR vietos savivaldos įstatymo, taisyto jau bent 70 kartų, tačiau vis dar stokojančio tinkamo vietos bendruomenių, seniūnijų ir savivaldybių sąveikos reglamentavimo, problemą, būtina **sudaryti teises sąlygas savivaldybių bei seniūnijų savarankiškumui, stiprinti jų kompetencijas, skatinti atsakomybę, užtikrinti deramą finansavimą, susietą su veiklos rezultatais.**
 5. Siekiant keisti ydingą ir visiškai nepasiteisinusią **Seniūnaičių rinkimo tvarką** ir ieškant būdų stiprinti seniūnaičių vaidmenį, būtų tikslinga keisti jų rinkimo tvarką renkant juos tiesiogiai kartu su rinkimais į savivaldybių tarybas.
 6. Paruošti ir įgyvendinti savivaldybių teikiamų **viešųjų paslaugų perdavimo** nevyriausybinėms organizacijoms, tarp jų – ir bendruomeninėms, gaires, aiškia paslaugų pirkimo iš NVO, verslo ir bendruomenių kainodaros sudarymo bei teiktų paslaugų poveikio vertinimo metodologiją, parengti visuomenės įgūdžių, reikalingų tų viešųjų paslaugų perėmimui, ugdymo programą.
 7. Stiprinti vietos bendruomeninių organizacijų vaidmenį, nustatant prioritetus ir įgyvendinant naujojo etapo **Bendruomenių inicijuotos veiklos plėtros programą (BIVP)**, nes einamojo periodo BIVP, LVBOS narių nuomone, didžiuosiuose Lietuvos miestuose neužtikrino vietos bendruomenių deramo įtraukimo. Vienu iš BIVP prioritetų galėtų būti **galimybių studijos apie daugiafunkcinius bendruomenių namus miestuose** paruošimas ir jos įgyvendinimo pradžia.
 8. Kaimo bendruomeninės organizacijos turi būti įtrauktos į bendradarbiavimą, kuriant **ilgalaikę kaimo plėtros strategiją**, paremtą gyvenimo kokybės gerinimo ir socialinių skirtumų tarp miesto ir kaimo mažinimu, darniu atskirų regionų vystymusi, kaimo gyventojų užimtumo

**LIETUVOS VIETOS BENDRUOMENIŲ ORGANIZACIJŲ
SĄJUNGA**

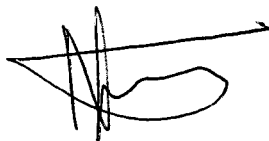
Kodas 302541776, Konstitucijos pr. 3, Vilnius, LT-09301. Tel.+370 698 33829, el.p.: lvbosajunga@gmail.com
a/s LT74 4010042402929513 AB Luminor bankas

didinimu, vietos veiklos grupių ir bendruomenių aktyvumo skatinimu ir partneryste, fizinės ir socialinės kaimo infrastruktūros gerinimu.

9. Pradėjus veikti nevyriausybinių organizacijų registrai Registų centre, tikslinga **teisiškai reglamentuoti 1,2 proc. GPM paramos skyrimą** tik toms organizacijoms, kurios yra registruotos Registų centro NVO registre.

Pagarbiai,

Lietuvos vietos bendruomenių
organizacijų sąjungos Pirmininkas

Ramūnas Navickas